

PAPA FRANCESC
AUDIÈNCIA GENERAL

Dimecres, 17 d'agost de 2022

Catequesi sobre la vellesa. 17. L'“Ancià carregat d'anys”. La vellesa tranquil·litza sobre el destí la vida que ja no mor

Benvolguts germans i germanes, bon dia!

Les paraules del somni de Daniel que hem escoltat evoquen una visió de Déu misteriosa i al mateix temps lluminosa. És una visió que el llibre de l'Apocalipsi reprèn al començament referida a Jesús ressuscitat, que s'apareix al Vident com a Messies, Sacerdot i Rei, etern, omniscient i immutable (cf. 1,12-15). Posa la seva mà damunt l'espatlla del Vident i el tranquil·litza: «No tinguis por. Jo soc el primer i el darrer. Soc el qui viu: era mort, però ara visc pels segles dels segles» (v.17-18). Desapareix així la darrera barrera de por i angoixa que sempre ha suscitat la teofania: el Vivent ens tranquil·litza, ens dona seguretat. Ell també és mort, però ara ocupa el lloc que li ha estat destinat: el del Primer i el Darrer.

En aquest entramat de símbols —aquí hi ha molts símbols— hi ha un aspecte que potser ens ajudarà a comprendre millor el vincle d'aquesta teofania, d'aquesta manifestació de Déu amb el cicle de la vida, el temps de la història, el senyoratge de Déu per al món creat. I aquest aspecte té a veure amb la vellesa. Què hi té a veure? Vegem-ho.

La visió comunica una sensació de vigor i força, noblesa, bellesa i encant. El vestit, els ulls, la veu, els peus, tot és esplèndid en aquella visió: és una visió! En canvi, el seu cabell és blanc: com la llana, com la neu. Com el d'un ancià. El terme bíblic més difós per a designar els ancians és *zaqen*: de *zaqan*, que significa 'barba'. El cabell blanc és el símbol antic d'un temps molt llarg, d'un passat immemorial, d'una existència eterna. No s'ha de desmitificar tot amb els infants: la imatge d'un Déu ancià amb el cabell blanc no és un símbol trivial, és una imatge bíblica, és una imatge noble i també una imatge tendra. La figura que a l'Apocalipsi es troba enmig dels lampadaris d'or se superposa a la de l'Ancià carregat d'Anys de la profecia de Daniel. És vell com tota la humanitat, i encara més. És vell i nou com l'eternitat de Déu. Perquè l'eternitat de Déu és així, antiga i nova, perquè Déu sempre ens sorprèn amb la seva novetat, sempre surt al nostre encontre, cada dia d'una manera especial, per a aquell moment, per a nosaltres. Sempre es renova: Déu és etern, ho és des de sempre, podem dir que hi ha com una vellesa en Déu, però no és així, és etern, es renova.

A les Esglésies orientals, la festa de l'Encontre amb el Senyor, que se celebra el 2 de febrer, és una de les dotze grans festes de l'any litúrgic. Posa en relleu l'encontre de Jesús amb l'ancià Simeó al Temple, destaca l'encontre de la humanitat, representada pels ancians Simeó i Anna, amb Crist Senyor petit, el Fill etern de Déu fet home. Una representació molt bonica d'aquest encontre es pot admirar a Roma en els mosaics de Santa Maria al Trastevere.

La litúrgia bizantina resa amb Simeó: «Aquest és el qui va néixer de la Verge: és el Verb, Déu de Déu, el qui es va encarnar per nosaltres i va salvar l'home.» I continua: «Que s'obri avui la porta del cel: el Verb etern del Pare, assumint un principi temporal, sense sortir de la seva divinitat, és presentat per la seva voluntat al temple de la Llei per la Verge

Mare, i l'ancià l'agafa en braços.» Aquestes paraules expressen la professió de fe dels quatre primers Concilis Ecumènics, que són sagrats per a totes les Esglésies. Però el gest de Simeó també és la icona més bonica per a l'especial vocació de la vellesa. Mirant Simeó veiem la icona més bonica de la vellesa: presentar els infants que venen al món com un do ininterromput de Déu, sabent que un d'ells és el Fill engendrat en la intimitat mateixa de Déu, abans de tots els segles.

La vellesa, encaminada cap un món on finalment l'amor que Déu ha posat en la Creació podrà irradiar-se sense obstacles, ha de fer aquest gest de Simeó i Anna abans del seu comiat. La vellesa ha de donar testimoniatge —això per a mi és el nucli, allò que és més central de la vellesa—, la vellesa ha de donar testimoniatge de la seva benedicció als nens: i aquesta consisteix en la seva iniciació —bona i difícil— en el misteri d'una destinació de vida que ningú no pot aniquilar, ni tan sols la mort. Donar testimoniatge de fe davant un nen és sembrar aquesta vida; també, donar testimoniatge d'humanitat i de fe és vocació dels ancians. Donar testimoniatge als infants de la realitat que han viscut, passar el testimoni. Els vells som cridats a això, a passar el testimoni, per tal que ells el portin endavant.

El testimoniatge dels ancians és creïble per als nens: els joves i els adults no són capaços de donar-lo amb tanta autenticitat, tanta tendresa, i de manera tan commovedora, com ho poden fer els ancians, els avis. Quan l'ancià beneeix la vida que ve al seuencontre, rebutjant qualsevol ressentiment per la vida que se'n va, és irresistible. No està amargat perquè passa el temps i és a punt d'anar-se'n: no. És com aquella alegria del bon vi, del vi que s'ha tornat bo amb els anys. El testimoniatge dels ancians uneix les edats de la vida i les dimensions mateixes del temps: passat, present i futur, perquè ells no són només la memòria, són el present i també la promesa. És dolorós —i nociu— veure que les edats de la vida es conceben com mons separats, que competeixen entre elles i miren de viure els uns a expenses dels altres: això no està bé. La humanitat és antiga, molt antiga, si mirem el temps del rellotge. Però el Fill de Déu, que va néixer d'una dona, és el Primer i el Darrer de tots els temps. Significa que ningú no queda fora de la seva generació eterna, de la seva força esplèndida, de la seva proximitat amorosa.

L'aliança —i dic aliança—, l'aliança dels ancians i els infants salvarà la família humana. Allí on els nens, on els joves parlen amb les persones grans, hi ha futur; si no hi ha diàleg entre vells i joves, el futur no està clar. L'aliança dels ancians i els infants salvarà la família humana. Podríem, si us plau, retornar als infants, que han d'aprendre a néixer, el testimoniatge tendre dels ancians que tenen la saviesa de morir? Aquesta humanitat, que amb tot el seu progrés sembla una adolescent nascuda ahir, podrà recuperar la gràcia d'una vellesa que manté ferm l'horitzó del nostre destí? La mort és certament un pas difícil en la vida, per a tots nosaltres: és un pas difícil. Tots hem d'anar allí, però no és fàcil. La mort és també el pas que tanca el temps de la incertesa i llença el rellotge: és difícil, perquè aquell és el pas de la mort. Perquè la bellesa de la vida, que ja no caduca, comença en aquell moment: comença amb la saviesa d'aquell home i aquella dona, ancians, que són capaços de donar testimoniatge als joves. Pensem en el diàleg, en l'aliança dels vells i dels infants, dels vells amb els joves, i procurem que aquest vincle no es talli. Que els vells tinguin l'alegria de parlar, d'expressar-se amb els joves i que els joves busquin els vells per a aprendre la saviesa de la vida.